

Ápoló tanulók szakmai versenye

A gyakorlatközpontú szakmai képzés fontossága

György Annamária, Rauh Edit, GYEMSZI ETI

A Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet Főigazgatósága a MH Honvédkórházzal együttműködve szervezte meg az országos szakmai versenyt ápoló tanulók részére. A rendezvény sikeressége és a tapasztalatok tükrében számos következtetést vontunk le a képzést illetően. Elengedhetetlen a gyakorlati szakképzés fejlesztése, mindenképp demonstrációs klinikai egységek kialakítása.

The National Institute for Quality- and Organizational Development in Healthcare and Medicines Institute for Basic and Continuing Education of Health Workers and the Hungarian Defence, Military Hospital together organized a competition for nurse students. Feedback was very successful. In the light of our experiences, the importance of developing practical training is a priority, first of all to set up skills-laboratories in the healthcare.

Hagyományainkhoz híven idén is megszervezésre került a szakmai tanulmányi verseny, melyet a GYEMSZI ETI és a MH Honvédkórház együttműködésben rendezett meg ápoló tanulók számára. Célcsoportunk azon iskolai rendszerben, nappali képzési formában résztvevő ápoló tanulók voltak, akik tanulmányaikat a 2010-2011 évben kezdték meg (jelenleg harmadéves, végzős tanulók). A két fordulóból álló versenyre két főből álló „csapatok” jelentkezhetek. Az elődöntőre 56 csapat regisztrált az ország minden területéről (sajnos pontos adat nem áll rendelkezésre, arra vonatkozóan, hogy a 2010-2011-es tanévben hány iskola indított ápoló képzést). A csapatok számát illetően tükröződik, hogy fontos a tanulók és a felkészítő tanárok számára is a tudás, a teljesítmény és a nemes versengés nyújtotta siker egyaránt. Az elődöntő 2012. április 25-én zajlott a GYEMSZI ETI virtuális felületén, melynek során írásbeli szakmai feladatokat kellett megoldani a versenyzőknek. A döntőbe az első tíz csapat jutott tovább. A csapatok hat városból, jelígis csapatnévvel képviselték iskolájukat: Békéscsaba, Debrecen, Dunaújváros, Eger, Pécs és Salgótarján.

A döntő 2012. november 8-án kezdődött a csapatok bemutatkozásával a HM Honvédkórházban. Bár a feszültség és izgalom érezhető volt, a csapatok innovatív módon teljesítették a feladatot, mely a csapat bemutatkozásán túl egy rövid prezentációból is állt az „Ápolás a jövőben” címmel meghirdetett témakörből. A kreativitás határtalan volt. Egyes

csapatok filmeket készítettek az ápolás jelenéről és jövőjéről, volt, aki vers formájában mutatkozott be és még rajzokat is láthatott a zsűri. A jövő ápolása bemutatása során megjelentek elképzelésként a robotok, a gépésített manuális műveletek, de szerencsére kiemelték a tanulók, hogy ez nem pótolhatja azt a gondoskodást, interperszonalitást, ami a betegek gyógyulásában nélkülözhetetlen. A zsűri értékelt a bemutatkozás során a szemléltetés figyelemfelkeltő jellegét, az előadás stílusát és nyelvhelyességét, az előadás felépítését, a témakifejtés szakszerűségét.

Eredményhirdetés ezen a napon még nem volt, de a kapott pontszámok beleszámítottak a végeredménybe. A nap végén a zsűri tagjai elismerésüket fejezték ki, megköszönve a versenyzők és a felkészítő tanárok munkáját is. A zsűri tagjai az ápolás szakma neves képviselőiből álltak, akik elkötelezettek az ápolói hivatás és hivatástudat fejlesztése iránt. A zsűri elnöke Halmosné Mészáros Magdolna volt (Szakmai Kollégium ápolási tagozatának vezetője), a zsűri tagjai pedig Botos Katalin (MH Honvédkórház ápolási igazgató), Vártok Józsefné (Magyar Ápolási Egyesület alelnök), Rauh Edit (GYEMSZI ETI főigazgató-helyettes), Dr. Balogh Zoltán (MESZK elnök).

A második napon (november 9-én) komplex gyakorlati feladatokat kellett megoldani a versenyzőknek. A megmérettetés miatti izgalmat fokozta, hogy a versenyfeladatok valós kórházi körülmények között zajlottak, élethűen berendezett kórtermekben, melyet a vendégek kivetítőn követhettek figyelemmel. Amíg a verseny zajlott, a csapatokkal érkező felkészítő tanároknak bemutatták a Honvédkórházat, majd egy rövid kirándulásra volt lehetőségük, az Országos Mentőszolgálat Mentőmúzeumába tehettek látogatást.

A versenyzőknek tíz állomáson kellett végrehajtani azon komplex gyakorlati feladatokat, melyek az ápolóképzés tananyagában is szerepelnek. A feladatok végrehajtásában imitátorok voltak segítségünkre, akik szakdolgozóként az egészségügyben végzett munkájuk mellett vállalták a részvételt. Nem volt nehéz dolguk, hiszen a mindennapi tevékenységükben rendszeresen találkoznak hasonló esetekkel.

Az ápoló szakképesítésre vonatkozó 2005. szeptember 7-i 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, mely deklarálja az 50% elmélet és 50% gyakorlati arányt a képzés során, így számítottunk a csapatok gyakorlatias felkészültségére. A feladatok között szerepelt a higiénés szükségletek kielégítése, vérvétel, női beteg katéterezése, gyermekápolás, szondatáplálás, elsősegélynyújtás. Az értékelés során kifejezetten figyelmet fordítottak a pontozóbírók a kommunikációra, a

beteg- és eszközös előkészítésre, a higiénés szabályok betartására, a megbízottság szem előtt tartására, egyéni védőeszközök alkalmazására, dokumentáció vezetésére, a feladatok végzése után keletkező veszélyes hulladék kezelésére. A versenyzők nehézként találták a komplex feladatokat, de nem adták fel a küzdelmet.

Az eredményhirdetés során a zsűri elnöke adta át az értékes ajándékokat. Az első helyezett egy dunaujvárosi csapat lett, a második helyet a pécsi csapat nyerte el a harmadik helyezést pedig a második dunaujvárosi csapat lett.

A verseny során szerzett tapasztalatok szerint nagyobb hangsúly kell fektetni a gyakorlati képzésre, hiszen az esz-közök felismerése is több csapatnál gondot okozott. A jelen lévő szakemberek ráismertek azokra a pontokra, melyeket fejleszteni szükséges a képzésben.

A GYAKORLATKÖZPONTÚ SZAKMAI KÉPZÉS FONTOSÁGA

A szakmai gyakorlatok legfőbb feladata, hogy didaktikusan fejlesszék azokat a képességeket, készségeket, amely alkalmassá teszik a tanulót a korszerű munkavégzésre a képzés végén. A képzés abszolút eredményessége az elmélet-gyakorlat tartalmának egységéből adódik. A megfelelő személyi és tárgyi feltételek elengedhetetlenek a képzés sikerességéhez. Addig, amíg nincsenek, egységes szakmai protokollok nem várhatjuk el, hogy minden területen egységes legyen az ápolás minősége. A Semmelweis Tervben is megjelent, hogy „klinikai gyakorlat csak meghatározott szak-

mai területen és feltételek között folyhat, erre tekintettel a szakmai gyakorlati demonstrációs egység modelleket kell létrehozni, illetve fejleszteni” [1]. Az egyre jobban elterjedt szimulációs eszközök előnyeiket főleg az egészségügyi szak-képzésben tudnánk alkalmazni. A szimuláción alapuló oktatásról számos tanulmány jelent meg, és kimutatható, hogy mindezek alkalmazásával javult a megbízottság és az ellátás minősége, azonban jelenleg még hiányzik az egységes mérési és minőségügyi módszer az alkalmazást illetően [2]. Prioritásként szükséges kezelni a klinikai gyakorlati helyek kialakítását, illetve ezt az ápolói képzéshez. A jól szervezett gyakorlatok elősegítik a team-munkában való részvételt, egyenletes humán-erőforrás biztosításához járulnak hozzá [3].

ÖSSZEGRÉS

Úgy véljük, a versenyen nem voltak vesztesek, hiszen a felkészülés során elsajátított tudást és az itt szerzett tapasztalatokat tovább viszik magukkal a versenyzők, amelyek segítségükre lesznek a szakmai vizsgáik és a mindennapi munkájuk során az ápolásban. A szorgalom többé és jobbá alakítja a tanulót, a megmérettetés során megtapasztalhatták a versenyzők mi az, amit még érdemes fejleszteniük önmagukban, mi az, ami tartalmassá teszi törekvésüket, hogy választott hivatásukban kiteljesedhessenek. A szakmai verseny tapasztalataiból is következtethetünk arra, hogy a gyakorlati képzés fejlesztésén belül a skill laboratóriumok, klinikai demonstrációs egységek kialakítása szükségszerű.

IRODALOMJEGYZÉK

- [1] Újraélesztett egészségügy, Gyógyuló Magyarország, Semmelweis Terv az egészségügy megmentésére, Szakmai Konceptió, Nemzeti Erőforrás Minisztérium, Egészségügyért felelős Államtitkárság, 2011.
- [2] Milla Janson, Maria Kaariainen, Helvi Kyngas, Effectiveness of Simulation-Based Education in Critical Care

- Nurses' Continuing Education: A Systematic Review, Clinical Simulation in Nursing, 2012.szeptember
- [3] Philip Young, MN, ARNP, Janis Burke, MEd, BSN, Evaluation of a Multidisciplinary, Simulation-based Hospital Residency Program. Clinical Simulation in Nursing (2010).

A SZERZŐK BEMUTATÁSA

György Annamária a GYEMSZI ETI Szakképzés Fejlesztési Főosztályán dolgozik. Diplomáit a Semmelweis Egyetemen szerezte, 2009-ben egészségügyi szaktanár, 2006-ban diplomás ápolóként végzett. Elkötelezett az ápolás szakma, mint hivatás fejlesztése iránt. Számos nemzetközi tanulmányi úton vett részt, tapasztalatait integrálja munkája során. Érdeklődési területe: menedzsment, ápolás, oktatás, fejlesztés.

Rauh Edit a GYEMSZI ETI Főigazgató-helyettese. Közigazgatásban több évig dolgozott. Végzettségei: szociálpolitikus, egészségügyi szakoktató. Számos publikációja jelent meg, több társasági tagsággal is rendelkezik. Az egészségügyi szakképzés fejlesztésének elkötelezettje, a szakma presztízsének visszaállításán dolgozik.